

To: 5.1.2e 5.1.2e@rivm.nl
From: 5.1.2e
Sent: Thur 7/16/2020 3:02:49 PM
Subject: RE: Koren en zangensembles
Received: Thur 7/16/2020 3:02:50 PM

Ha dank voor de toelichting, ik begrijp nu dat het toch flinke verschillen zijn...

Maar blijft dat dit alleen van invloed is op de aerogene transmissie die we sowieso nog beperkt achten tov druppelinfectie.

Dat van die koor/kerkgangers weet ik zeker.

Wil je de vragensteller dan nog expliciet antwoord geven op:
In uw advies voor koren, zangensembles en kerken adviseert u dat het ventilatiesysteem dient te voldoen aan de eisen van het Bouwbesluit.

Eisen bouwbesluit én specifieke bepalingen mbt extra luchten en kerkgangers.

Dank

5.1.2e

From: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>
Sent: donderdag 16 juli 2020 15:11
To: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>
Subject: RE: Koren en zangensembles

Hoi 5.1.2e

Het grootste verschil zit in de capaciteit per persoon. Er zijn twee verschillende tabellen voor [nieuwbouw](#) en voor [bestaande](#) bouw. Dit geldt aanvullend op de 0,7/0,9 dm³/s per vierkante meter. Ik heb het even nagerekend en de getallen die hij noemt zijn inderdaad juist.

In het Generiek Kader is voor het zingen naast het standaardadvies voor ventilatie (Bouwbesluit en minimaal 1x per dag luchten) nog opgenomen dat er extra moet worden gelucht, waarbij er geen mensen in de ruimte aanwezig zijn. Naar wat ik nu begrijp mag een koor tijdens een kerkdienst wel zingen en de kerkgangers niet, maar ik vraag dit nog even na bij 5.1.2e

Dus er is inderdaad een verschil tussen de eisen voor nieuwbouw en bestaande bouw, met name voor de capaciteit per persoon.

Groet,

5.1.2e

Van: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>
Verzonden: donderdag 16 juli 2020 14:27
Aan: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>
Onderwerp: RE: Koren en zangensembles

Ha 5.1.2e

Mij valt de zinsnede op:

Het zal u bekend zijn dat de eisen voor bestaande bouw aanzienlijk lager zijn dan die voor nieuwbouw.

Verschilt het echt zoveel, die 0,9 tov 0,7? Of is dit winkelnering?

Zijn er voor zang nog aparte aanvullende eisen naast het generiek afwegingskader?
Ik weet iig dat zingen in een kerk (tijdens de dienst door de kerkgangers) nog niet mag toch?

Groet 5.1.2e

From: 5.1.2e 5.1.2e@rivm.nl
Sent: donderdag 16 juli 2020 14:20

To: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>

Subject: FW: Koren en zangensembles

Hoi 5.1.2e

Onderstaande gaat over de normen in het Bouwbesluit en locaties waar wordt gezongen. Mijn voorstel zou zijn: op dit moment houden wij inderdaad de genoemde normen in het Bouwbesluit aan voor ventilatie. Dit betreft minimale eisen. In verband met SARS-CoV-2 zien wij momenteel geen aanleiding om de normen in het Bouwbesluit te verhogen. Wel willen wij benadrukken dat een goede ventilatie, met daarbij voldoende aandacht voor luchten en onderhoud van het ventilatiesysteem, van belang zijn voor locaties waar wordt gezongen.

Ben jij daarmee akkoord?

Groet,

5.1.2e

Van 5.1.2e <5.1.2e@hollandertechniek.nl>

Verzonden: donderdag 16 juli 2020 11:25

Aan: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>

Onderwerp: RE: Koren en zangensembles

Geachte 5.1.2e

Dus voor bestaande gebouwen een veel lagere luchthoeveelheid?
Voor een bijeenkomstgebouw geldt voor nieuwbouw "slechts" 14,4 m3/h per persoon.
Voor bestaande bouw is dit nog maar 7,6 m3/h per persoon.
Beide lijkt mij fors te weinig. Voor onderwijslokalen geldt b.v. al minimaal 30,6 m3/h per persoon.

Op basis van wat andere studies zie ik dat minimaal 40 m3/h p.p. wordt geadviseerd.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

 | verlegt grenzen

T: +31 55 5.1.2e | M: +31 6 5.1.2e
5.1.2e@hollandertechniek.nl | www.hollandertechniek.nl | Privacyverklaring
Volg ons op: YouTube | LinkedIn | Facebook

Van: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>

Verzonden: donderdag 16 juli 2020 10:45

Aan: 5.1.2e <5.1.2e@hollandertechniek.nl>

Onderwerp: RE: Koren en zangensembles

Geachte 5.1.2e

Bedankt voor uw vraag. Op dit moment gelden de normen uit het Bouwbesluit die voor het gebouw van toepassing zijn.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

5.1.2e

LCHV en Arbo
Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
Postbus 1 3720BA Bilthoven
5.1.2e@rivm.nl | www.lchv.nl

From: 5.1.2e <5.1.2e@hollandertechniek.nl>

Sent: woensdag 15 juli 2020 08:55

To: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>

Subject: Koren en zangensembles

Geachte heer/mevrouw,

In uw advies voor koren, zangensembles en kerken adviseert u dat het ventilatiesysteem dient te voldoen aan de eisen van het Bouwbesluit.

Bedoeld u de eisen van nieuwbouw of bestaande bouw?

Het zal u bekend zijn dat de eisen voor bestaande bouw aanzienlijk lager zijn dan die voor nieuwbouw.

<https://lci.rivm.nl/koren-zangensembles>

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

 hollander techniek | verlegt grenzen

T: +31 55 5.1.2e | M: +31 6 5.1.2e

5.1.2e@hollandertechniek.nl | www.hollandertechniek.nl | [Privacyverklaring](#)

Volg ons op: [YouTube](#) | [LinkedIn](#) | [Facebook](#)

Disclaimer: <https://www.hollandertechniek.nl/voorwaarden>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is verzonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het RIVM aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

www.rivm.nl De zorg voor morgen begint vandaag

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. RIVM accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

www.rivm.nl/en Committed to *health and sustainability*

Disclaimer: <https://www.hollandertechniek.nl/voorwaarden>